

Prostorna agenda

DANI ARHITEKATA

2021

DPR

DRŽAVNI PROSTORSKI RED

Jernej Červek, univ.dipl.inž.arh
Ministrstvo za okolje in prostor
Direktorat za prostor, graditev in stanovanja

POLAZIŠTA / STANJE

Izmjena i dopuna postojeće
Uredbe o prostornom redu
Slovenije

Premalo konkretnih smjernica i
preporuka na državnoj razini

Većina lokalnih prostornih
planova bez stručnih podloga za
provedbene odredbe

Različite definicije istih pojmova u
planovima lokalne razine

Zastarjele odredbe za provedbu
(prostornih planova)

Prepisivanje odredbi za provedbu

SVRHA I CILJEVI

DPR kao skup različitih pravila,
preporuka

Podloga za izradu dokumenata
prostornog uređenja

Prilagodba klimatskim
promjenama

Usvajanje novih smjernica i
preporuka koje slijede
trendove

Izmjena pojedinih odredbi za
provedbu na državnoj razini

Pojednostavljenje elemenata
provedbe koji se koriste u
dokumentima prostornog
uređenja

ZAKONSKA PODLOGA

DPR
DRŽAVNI PROSTORSKI RED

Zakon o urejanju prostora - ZUreP-2

II. Del: Državni prostorski red

Temeljna pravila
uređenja
prostora

Detaljnija
pravila uređenja
prostora

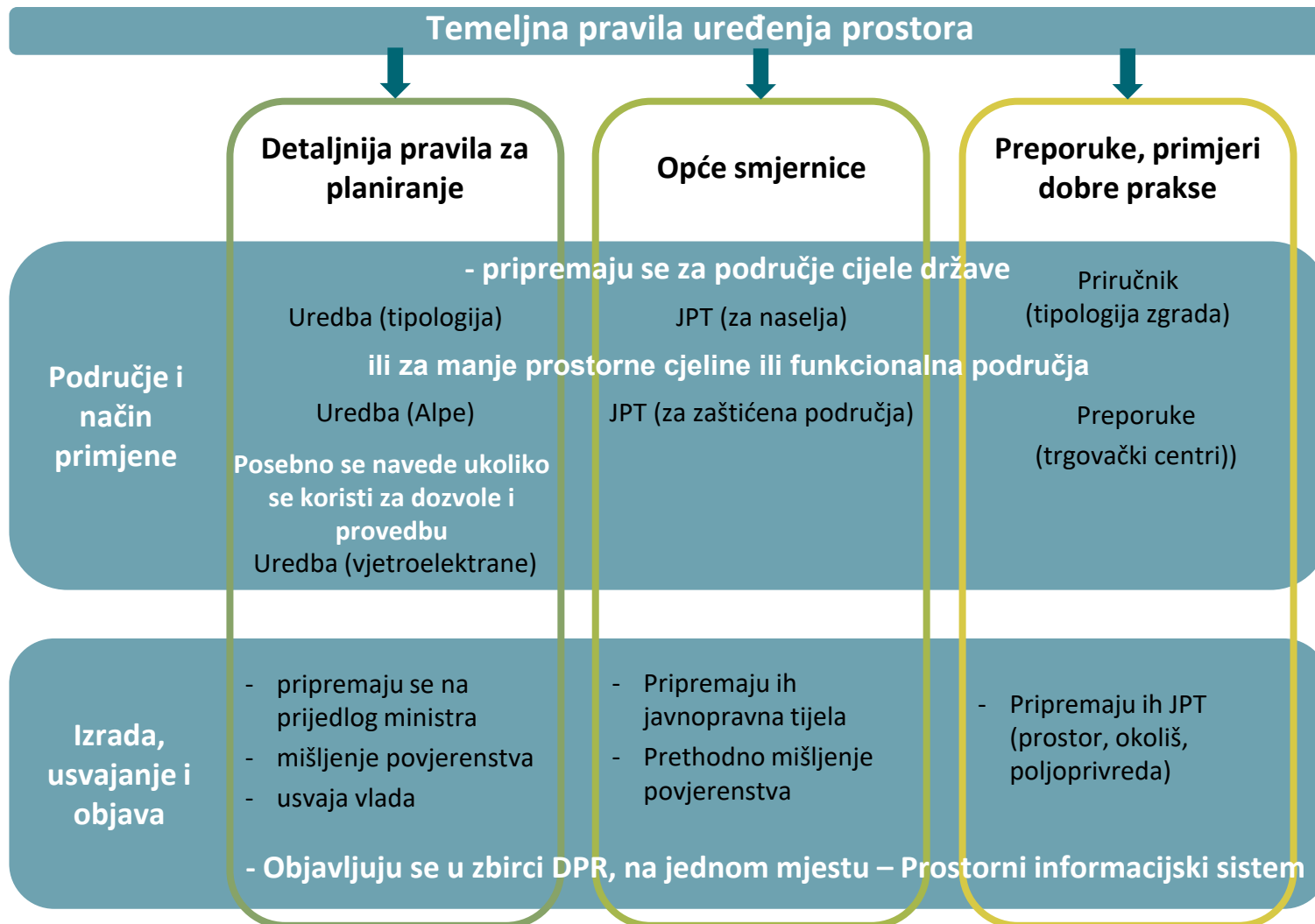
Opće smjernice

Preporuke za
prostorno
planiranje

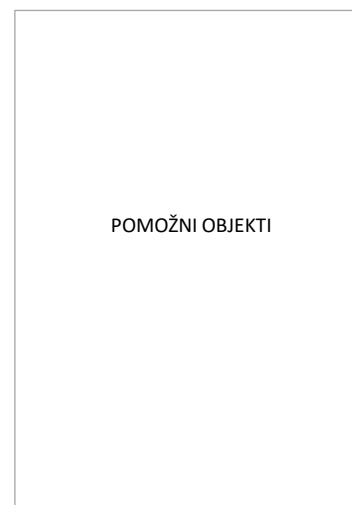
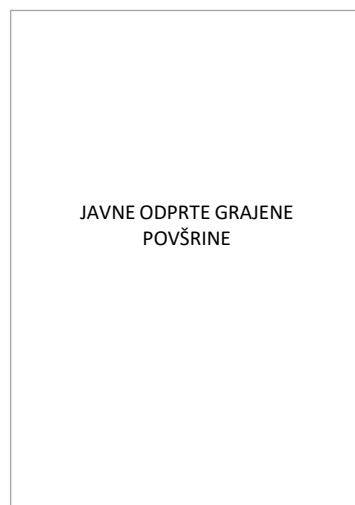
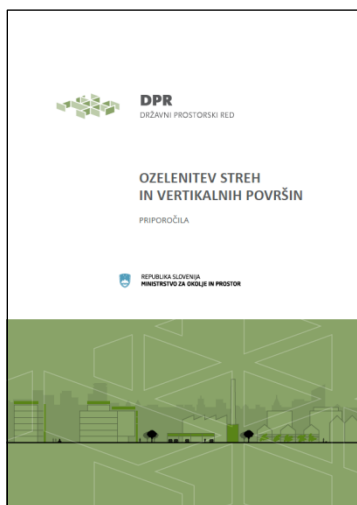
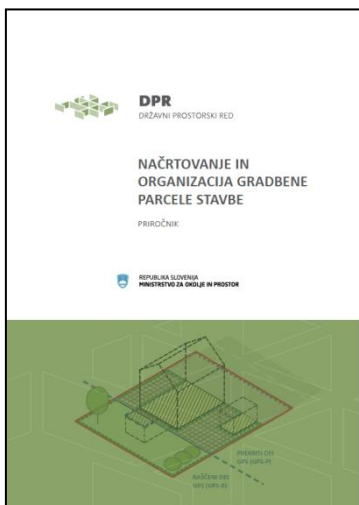
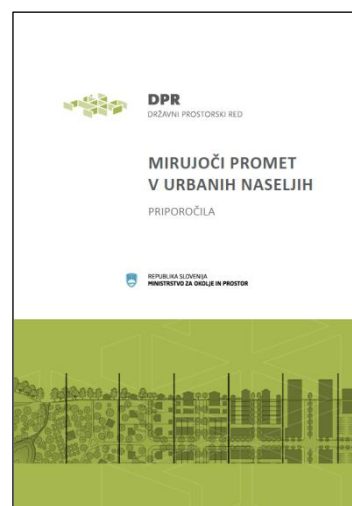
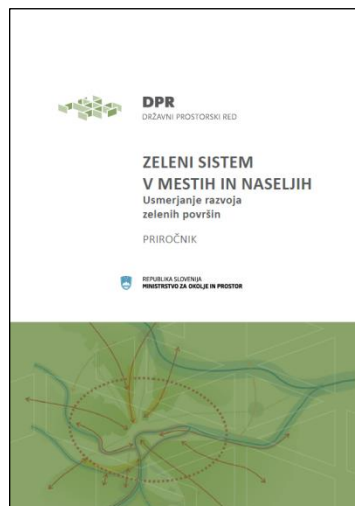
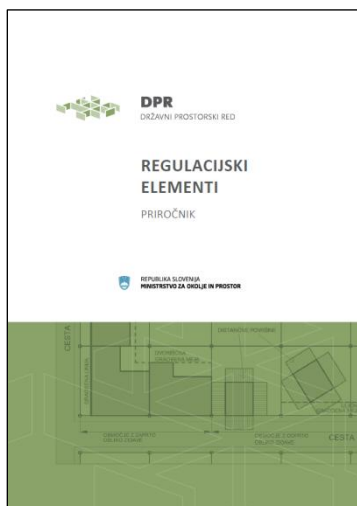
<https://www.gov.si teme/drzavni-prostorski-red/>

ZAKONSKA PODLOGA

JPT - javnopravna tijela (ministarstva nadležna za poljoprivredu, promet, zaštitu kulturnih dobara, zaštitu prirode, obranu,....)

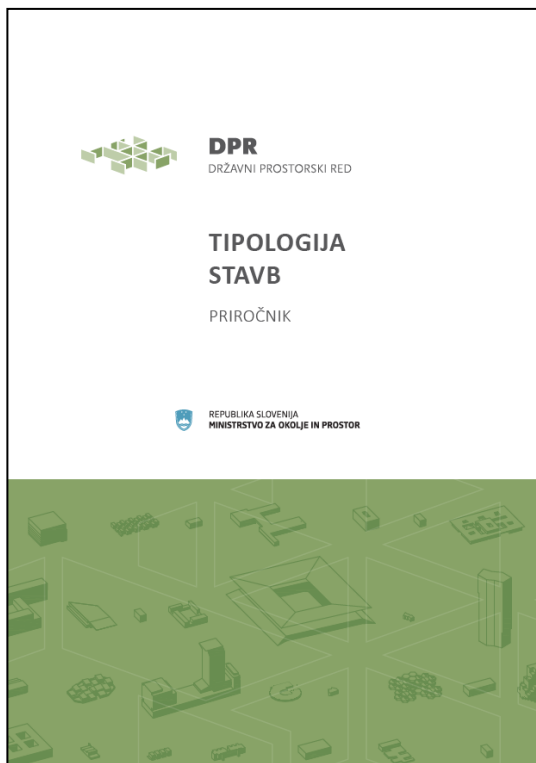
DPR
DRŽAVNI PROSTORSKI RED

PREPORUKE ZA PROSTORNO PLANIRANJE

Priručnik TIPOLOGIJA ZGRADA

DPR
DRŽAVNI PROSTORSKI RED

- Objedinjavanje i ažuriranje terminologije tipologije zgrada
- Ima karakter preporuka
- Stručna podloga za dokumente prostornog uređenja
- Tipovi zgrada, struktura izgradnje
- Tipovi stambenih i nestambenih zgrada
- Katalog primjera

Tipi zidave:

točkovni vzorec zidave

linijski vzorec zidave

mrežni vzorec zidave

<https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Dokumenti/Prostorski-red/Tipologija-stavb.pdf>

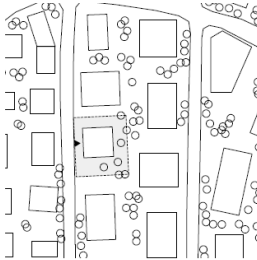
TIPOLOGIA STAVB

7.1 TOČKOVNI VZOREC ZIDAVE

7.1.3 STOLPIČ

■

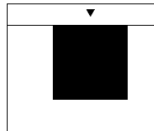
ESCHERPARK
ZÜRICH, ŠVICA
2015
E2A

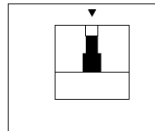
Slika 1: Situacija 1:2500

OBLIKA GRADBENE PARCELE	PROCENTOVA
POVRŠINA GRADBENE PARCELE	1520,15m ²
BTP - BRUTO TLOVISNA POVRŠINA	1736,04m ²
FZ - FAKTOR ZAZIDANOSTI GRADBENE PARCELE	39%
F1 - FAKTOR ZIDAVE GRADBENE PARCELE	1,5
F2 - FAKTOR GRADBENE PROSTORNINE NA GRADBENI PARCELI	14,5
Z - FAKTOR ZELENIH POVRŠIN	50%
E - ETAŽNOST	4
VISINA VEŠICA	13,0m

Tabela 1: Datoteka

Slika 2: Organizacija parcele glede na tip 1:1000

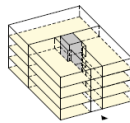

Slika 3: Poenostavljen prikaz tipologije 1:1000

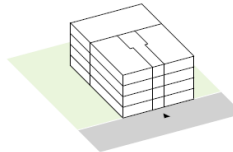
KATALOG TIPOV STANOVANJSKIH STAVB

Slika 4: Shematski prikaz tlorisne zasnove 1:1000

Slika 5: Etaže 1:1000

Slika 6: Stavbni volumen 1:1000

POVEZAVE
Reference: <http://www.a2a.ch/projects/housing/escherpark#page/1/>, 12.6.2017

LEGENDA

- vertikalne komunikacije
- zelene površine
- horizontalne komunikacije
- športne površine
- etaže
- nezazidana površina

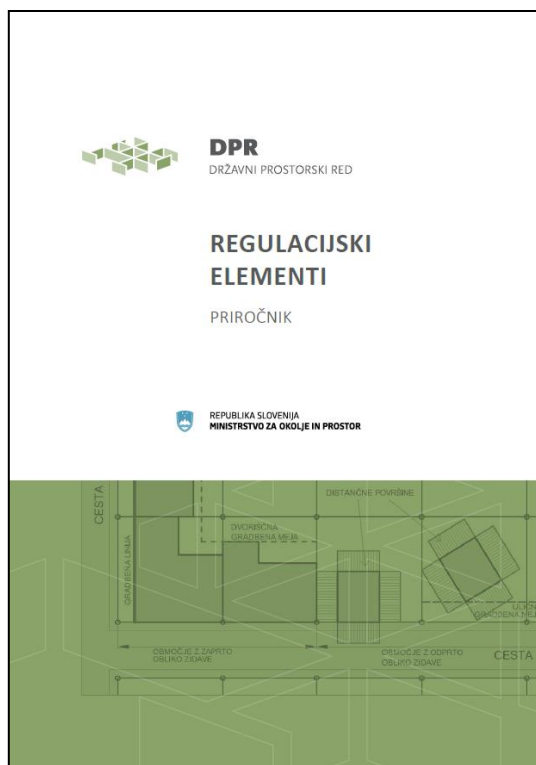

DPR
DRŽAVNI PROSTORSKI RED

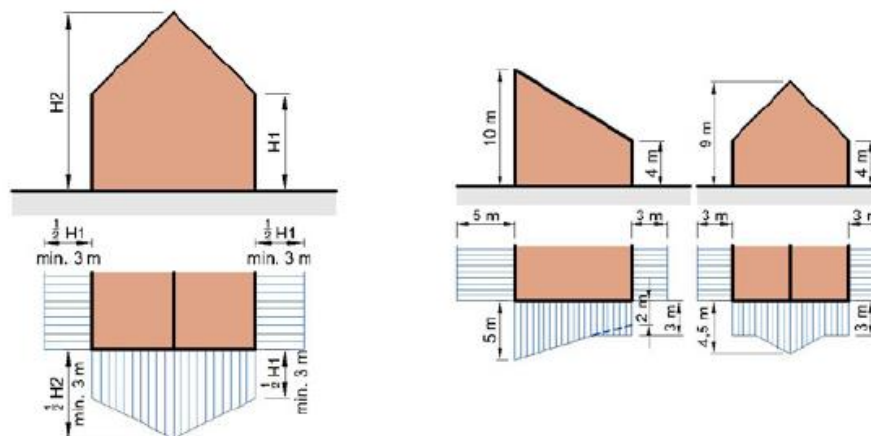
Priručnik ELEMENTI REGULACIJE

DPR
DRŽAVNI PROSTORSKI RED

- Objedinjavanje i ažuriranje terminologije
- Ima karakter preporuka
- Stručna podloga za dokumente prostornog uređenja
- Regulacijske linije, građevinske linije (pravci)
- Odmak (udaljenost ovisna o visini zgrade)
- Paušalni odmak za manje stambene zgrade je 3 m

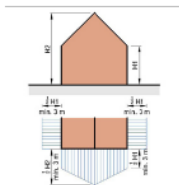
https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Dokumenti/Prostorski-red/regulacijski_elementi.pdf

REGULACIJSKI ELEMENTI

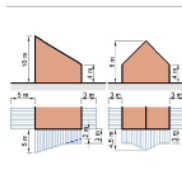
II. Določanje distančne površine

1. Velikost in oblika distančne površine

Distančna površina je široka toliko kot fasada ali posamezen segment fasade in globoka za polovico višine V, vendar ne manj kot 3 m. Globina distančne površine se meri pravokotno od fasadne ravnine.

Slika 24: Globina distančne površine meri polovico višine fasade, vendar ne manj kot 3 m.

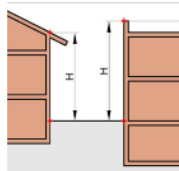

Slika 25: Primera stavb, ki so tako nizke, da je treba upoštevati minimalno globino distančnih površin 3 m.

2. Višina V

- Višina V se meri vertikalno od stika fasadne ravnine s terenom do stika fasadne ravnine z ravnino strehe, pri stavbah z vencem pa do najvišje točke venca. Kjer se višina V vzdolž fasade spreminja, se spreminja tudi globina distančne površine.

Komentar: Iz te določbe izhaja, da se pred zatrepnimi fasadami stavb z eno- ali dvokapnimi strehami upošteva oblika strehe.

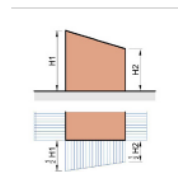

Slika 26: Merjenje višine V

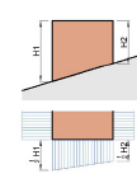

Slika 27: Merjenje višine V – stik fasadne ravnine z ravnino strehe

DOLOČANJE REGULACIJSKIH ELEMENTOV

Slika 28: Distančne površine pri strehi na nagnilu

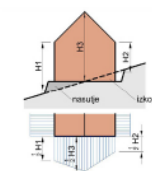
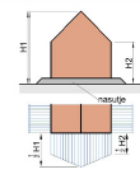

Slika 29: Distančne površine na nagnjenem terenu

- Kadar je ob gradnji predvideno preoblikovanje okoliškega terena, se višina V meri od poteka terena pred preoblikovanjem – razen za določanje distančnih površin med stavbami znotraj gradbene parcele, pri katerih se višina V meri od predvidenega novega poteka terena. Če je s prostorskim izvedbenim aktom določena nova nivelacija terena zazidave, se višina V meri od predvidene nove nivelacije.

Komentar: Razlog za to, da je merodajen potek terena pred preoblikovanjem, je zaščiten interesov lastnikov sosednjih parcel z vidika osvetljenja, osvetlitve in prezračevnosti. Drugače bi se namreč lahko dogajalo izigravanje določbe o višini V z gradnjo nasipov ali poglobitev v teren.

Pri stavbah na isti gradbeni parceli gre za istega lastnika – investitorja, zato se tam lahko upošteva nov potek terena. Če je nova nivelacija določena s prostorskim aktom, je to nadrejeni predpis.

Sliki 30, 31: Pri preoblikovanju terena z nasipavanjem ali izkopom se višina V meri od poteka terena pred preoblikovanjem.

DPR
DRŽAVNI PROSTORSKI RED

Priručnik ZELENI SISTAVI U GRADOVIMA I NASELJIMA

DPR
DRŽAVNI PROSTORSKI RED

- Objedinjavanje i ažuriranje terminologije
- Ima karakter preporuka
- Stručna podloga za dokumente prostornog uređenja
- Cjeloviti pristup, zeleni sustav, elementi zelenog sustava
- Tipologija zelenih površina (parkovi, zelene površine u stambenim predjelima, sportsko rekreacijska područja, zelene površine povezane s uređenjem prometnica)
- Za pojedine tipove zelenih površina se obrađuje: oblikovanje, minimalna veličina, udio neizgrađenog/obraslog terena, dostupnost, pokrivenost krošnjama, opremljenost, održavanje)

<https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Dokumenti/Prostorski-red/zeleni-sistem.pdf>

PRIROČNIK ZELENI SISTEM V MESTIH IN NASELIH

Slika 7: Primeri mestnih in lokalnih parkov

Mestni park, Ljubljana (foto: J. Kozamernik)

Lokalni park, Ljubljana (foto: J. Kozamernik)

Mestni park, Maribor (foto: Z. Jerman)

Mestni park, Berlin (foto: J. Kozamernik)

Mestni park, Lendava (foto: B. Jerebic)

Lokalni park, Portorož (foto: Arhiv MOP)

UREJANJE, VZDRŽEVANJE IN SPREMLJANJE STANJA ZELENIH POVRŠIN

1.a Mestni parki

Mestni parki so namensko urejena območja javnega odprtega prostora večje razsežnosti znotraj ali ob robu grajene strukture naselja, ki so namenjeni vsem prebivalcem naselja kot tudi drugim obiskovalcem tako za vsakdanjo kot tudi občasno uporabo. Običajno se urejajo kot izrazito večfunkcionalni prostori s prevladujočim deležem naravnih prostorskih prvin ter imajo poudarjeno identiteto, reprezentativno in oblikovno vrednost.

oblikovanje	Območje parka je jasno opredeljeno s prepoznavnimi vstopi. Notranja struktura ureditve je običajno kompleksna z raznovrstno (tudi kulturno) programsko vsebino. Praviloma so to parki večje oblikovne vrednosti ter z reprezentativno-simbolnim pomenom za mesto kot celoto. Oblikovanje prostora je praviloma enovito, celotno in vključuje opremo ter elemente ustrezne oblikovne vrednosti. Z oblikovalskim jezikom celote se strokovno uskladi in ustrezno umesti tudi posebna tipiska oprema (npr. igrala, naprave za fitnes).
minimalna velikost	1-3 ha ali več, glede na velikost naselja: Min. 1 mestni park v naseljih z več kot 3 000 prebivalci
raščten teren	Min. 85 %
dostopnost	Javno Max. oddaljenost od območij stanovanj in delovnih mest do najbližjega mestnega parka je 15 minut (900 m) hoje; za pešce in kolesarje se zagotavlja urejene dostopne poti iz žiršega območja. Na vstopih so umešena parkirišča za kolesa. Zagotovljeni sta enakovrednost dostopnosti in možnost uporabe za funkcionalno ovirane osebe.
pokritost s krošnjami	V predvidenem končnem stanju vsaj 30-50 % parkovne površine (odvisno od klimatskih pogojev v regiji)
opremljenost	Stopnja opremljenosti I Obvezno vsebuje otroško igrišče min. površine 500 m ² in prostore za druženje in aktivnosti različnih starostnih skupin, na primer območje za zunanji fitnes, prostor za igre (šah), balinanje, koši za metanje frizbja ipd. V območju parka se praviloma uredi min. 1 gitnik in javno dostopne sanitarije (lahko samostojno ali v sklopu drugega objekta). Praviloma vključujejo tudi posebno območje za pse (pasji park). Priporočena je dopolnitev s kulturnimi vsebinami.
vzdrževanje	Stopnja vzdrževanja I

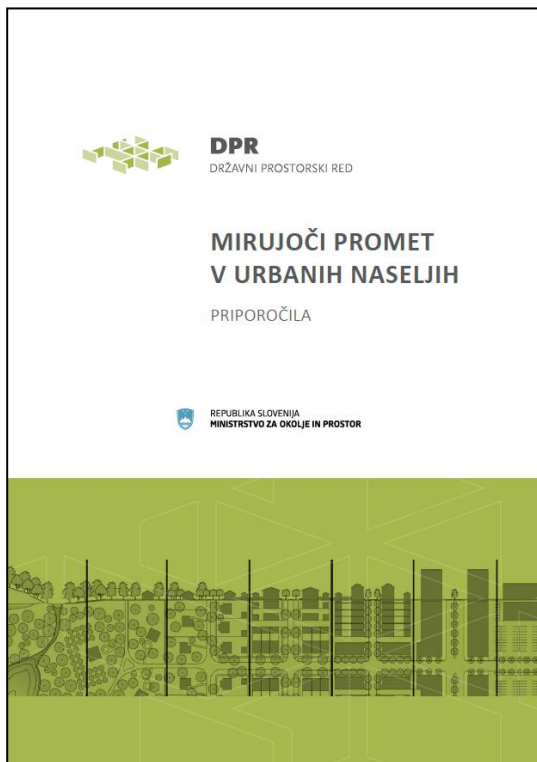

DPR
DRŽAVNI PROSTORSKI RED

Preporuke PROMET U MIROVANJU U URBANIM SREDINAMA

DPR
DRŽAVNI PROSTORSKI RED

- Objedinjavanje i ažuriranje terminologije
- Ima karakter preporuka
- Stručna podloga za dokumente prostornog uređenja
- Dva pristupa:
 - Cjelovita strategija prometa u mirovanju za JLS
 - Normativi za izračun

<https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Dokumenti/Prostorski-red/Mirujoci-promet-v-urbanih-naseljih.pdf>

MIRUJOČI PROMET V URBANIH NASELIH

Preglednica 2: Določitev deleža parkirnih mest po normativu, ki mora biti zgrajen

DELEŽ PARKIRNIH MEST PO NORMATIVU, KI MORA BITI IZGRAJEN		
vrsta lokacije	minimum	maksimum
A	20 %	40 %
B	40 %	60 %
C	50 %	80 %
D	70 %	/
E	90 %	/

Preglednica 3: Parkirni normativi po dejavnostih

1. Stanovanja in bivanje		
11100 – enostanovajske stavbe	Dve (2) PM na enoto Za posebna območja, kot so območja z manj ali brez avtomobilov, normativ ne velja.	
11210 – dvostanovajske stavbe	Eno (1) PM na enoto za prebivalce in 1 PM na dve enoti za obiskovalce, ki mora biti javno dostopna. Za posebna območja, kot so območja z manj ali brez avtomobilov, normativ ne velja.	
11220 – tri- in večstanovajske stavbe	Eno (1) PM na enoto, dodatnih 20 % PM za obiskovalce, ki morajo biti javno dostopna. Za posebna območja, kot so območja z manj ali brez avtomobilov, normativ ne velja.	
11302 – stanovajske stavbe za druge posebne družbene skupine (dijaški, mladinski domovi ipd.)	Eno (1) PM na 5 zaposlenih, dodatnih 10 % PM za obiskovalce, ki morajo biti javno dostopna.	
11302 – stanovajske stavbe za druge posebne družbene skupine (študentski domovi, internati, zavostani ipd.)	Eno (1) PM na 10 postelj, dodatnih 10 % PM za obiskovalce, ki morajo biti javno dostopna.	
11302 – stanovajske stavbe za druge posebne družbene skupine (domovi za starejše, varna hiša ipd.)	Eno (1) PM na 5 zaposlenih, dodatno 1 PM na 5 postelj za obiskovalce, ki morajo biti javno dostopna.	
11302 – stanovajske stavbe za druge posebne družbene skupine (za socialno ogrožene osebe; za izvajanje socialnih programov, ki vključujejo bivanje)	Eno (1) PM na 5 zaposlenih, dodatnih 10 % PM za obiskovalce, ki morajo biti javno dostopna.	
11301 – stanovajske stavbe z oskrbovanimi stanovanji (oskrbovana stanovanja)	Eno (1) PM na enoto, dodatnih 10 % PM za obiskovalce, ki morajo biti javno dostopna.	
vikendi in počitniške hiše	Eno (1) PM na enoto, dodatnih 10 % PM za obiskovalce, ki morajo biti javno dostopna.	

PREDLOG DOLOČITVE MIRUJOČEGA PROMETA Z DVEMA PRISTOPOMA OBRAVNAVE

2. Poslovno-trgovske dejavnosti

12201 – stavbe javne uprave	Eno (1) PM na 4 zaposlene, za delo s strankami dodatnih 20–50 % PM.
12202 – stavbe bank, pošt, zavarovalnic, ki poslujejo s strankami	Eno (1) PM na 4 zaposlene, za delo s strankami dodatnih 20–50 % PM.
12203 – druge poslovne stavbe (mešani poslovni programi)	Eno (1) PM na 100 m ² za zaposlene, za delo s strankami dodatnih 20–50 % PM.
12301 – trgovske stavbe (lokalna trgovina do 200,00 m ² BTP)	Eno (1) PM na 100 m ² za zaposlene in 2 PM za stranke.
12301 – trgovske stavbe (lokalna trgovina od 200,00 do 500,00 m ² BTP)	Eno (1) PM na 100 m ² za zaposlene in 2 PM za stranke.
12301 – trgovske stavbe (trgovina z negrehranskimi izdelki)	Eno (1) PM na 100 m ² za zaposlene in 2 PM za stranke.
12301 – trgovske stavbe (nakupovalno središče, večnamensko trgovsko-zabaviščno središče nad 500,00 m ²)	Eno (1) PM na 100 m ² za zaposlene in 3 PM za stranke.
12304 – stavbe za storitvene dejavnosti (obrotno-servisne dejavnosti: frizer, urar, čistilnica, fizioterapija, avtopralnica ipd.) do 200,00 m ² BTP	Eno (1) PM na 100 m ² za zaposlene in 2 PM za stranke.
12304 – stavbe za storitvene dejavnosti (obrotno-servisne dejavnosti: frizer, urar, čistilnica, fizioterapija, avtopralnica ipd.) nad 200,00 m ² BTP	Eno (1) PM na 100 m ² za zaposlene in 3 PM za stranke.

3. Družbene dejavnosti

12610 – stavbe za kulturo in razvedrilo	Eno (1) PM na 4 zaposlene in 1 PM na 10 sedežev, ki morajo biti javno dostopna.
12630 – muzeji in knjižnice	Eno (1) PM na 100 m ² .
12721 – stavbe za opravljanje verskih obredov	Eno (1) PM na 20 sedežev.
12640 – stavbe za zdravstveno oskrbo (bolnišnice)	Eno (1) PM na 4 zaposlene in 1 PM na 10 postelj za obiskovalce, ki morajo biti javno dostopna.
12640 – stavbe za zdravstveno oskrbo (zdravstveni dom, ambulanta, veterinarske ambulante)	Eno (1) PM na 4 zaposlene, za obiskovalce dodatnih 50 % PM, ki morajo biti javno dostopna.
12630 – stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo (osnovne šole)	Eno (1) PM za zaposlene in 0,2 PM za obiskovalce na učilnico, ki morajo biti javno dostopna. Del PM mora biti pod režimom kratkotrajnega parkiranja.
12630 – stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo (srednje šole)	Eno (1) PM za zaposlene in 0,2 PM za obiskovalce na učilnico, ki morajo biti javno dostopna.
12630 – stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo (posebne šole za ovirane v razvoju)	Eno (1) PM za zaposlene in 0,2 PM za obiskovalce na učilnico, ki morajo biti javno dostopna. Del PM mora biti pod režimom kratkotrajnega parkiranja.
12630 – stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo (visoke šole)	Eno (1) PM na 4 zaposlene in 1 PM na 10 študentov za obiskovalce, ki morajo biti javno dostopna.
12630 – stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo (predšolska vzgoja)	Eno (1) PM za zaposlene in 0,2 PM za obiskovalce na skupino, ki morajo biti javno dostopna. Del PM mora biti pod režimom kratkotrajnega parkiranja.

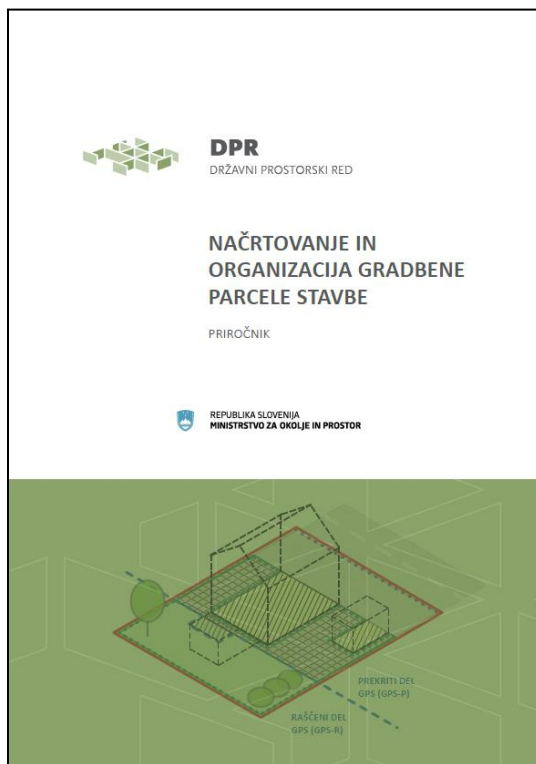

DPR
DRŽAVNI PROSTORSKI RED

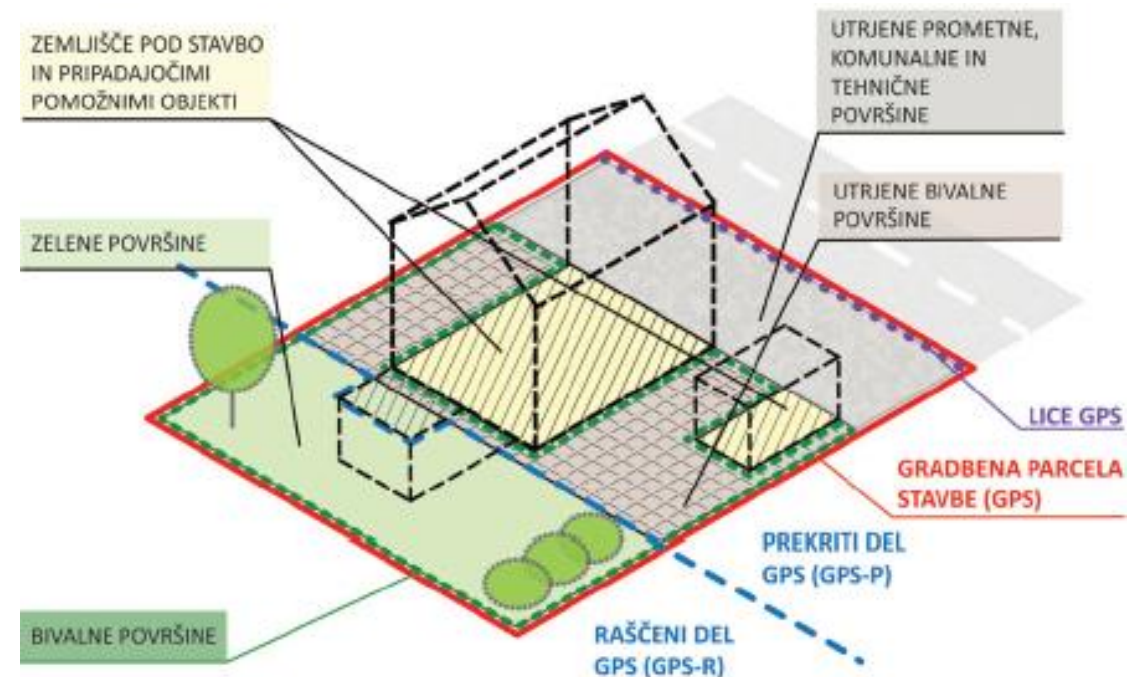
Priručnik PLANIRANJE I ORGANIZACIJA GRAĐEVNE ČESTICE ZGRADE

DPR
DRŽAVNI PROSTORSKI RED

- Objedinjavanje i ažuriranje terminologije
- Ima karakter preporuka
- Stručna podloga za dokumente prostornog uređenja
- Podjela građevne čestice na izgrađeni i neizgrađeni („obrasli“) dio

https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Dokumenti/Graditev/prirocnik_gradbene_parcele.pdf

NAČRTOVANJE IN ORGANIZACIJA GRADBENE PARCELE STAVBE

SS – BIVANJE: eno- in dvostanovajske stavbe, vile ter dvojčki

Osnovna organizacija GPS

PREKRITI DEL

Površine pod stavbo in pod pripadajočimi pomožnimi objekti

- glavna stavba: stanovanjska stavba
- pripadajoči pomožni objekti: garaža, nadstrešek za avtomobile, kolesa in druga prevozna sredstva, kolesarnica, drvarnica, vrtna uta, lopa, bazen, prostor za zbiranje odpadkov idr.

Utrjene zunanje površine, ki niso nadkrite:

Prometne, komunalne in tehnične površine

- uvoz in izvoz;
- parkirišča, za avtomobile, kolesa in druga prevozna sredstva;
- manipulacijske površine (za obračanje vozil na GPS);
- površine za zbiranje odpadkov.

Površine za bivanje na prostem, ki niso nadkrite:

- utrjene bivalne površine, ki so namenjene druženju stanovalcev (npr. terase idr.);
- utrjene bivalne površine, ki so namenjene reprezentativnim namenom (npr. vstopna površina pred stavbo);
- zeleno površine nad podzemnimi objekti.

Usmeritve za podrobnejšo organizacijo GPS

Pri umestitvi stavb ter objektov in podrobnejši organizaciji površin na GPS je treba zagotoviti:

- kakovostno oblikovan prostor med stavbo in javno površino (lice GPS). S stališča oblikovanja kakovostnega roba javnega prostora so lega, velikost in oblika stavb na GPS, ki ob njem ležijo, ključnega pomena. Stavba naj s svojimi na javni prostor orientiranimi fasadami ustvarja kakovosten ulični ambiant. Prostor med stavbo in javnim prostorom naj se vsaj v delu oblikuje za reprezentativni namen;
- primerno osonečenost stavbe na GPS in stavb na sosednjih parcelah;
- dovolj veliko, sklenjeno zeleno površino na raščnem delu GPS (npr. za vrt, sadovnjak, površine z visokim drevjem);
- prostor za bivanje na prostem in zasebnost zunanjih bivalnih površin;
- prostor za prometne površine (umestitev parkirišč), dostop do GPS in navezavo na drugo GJ;
- prostor za morebitne pripadajoče pomožne objekte;
- občutek zasebnosti pri uporabi zunanjih bivalnih površin, zato se bivalne površine praviloma umestijo na dvoriščnem delu, ki je bolj zaščiten in vizualno odmaknjen za poglede iz uličnega prostora.

PODROBNE USMERITVE ZA DOLOČANJE VELIKOSTI, OBSEGA IN ORGANIZACIJE GPS GLEDE NA DEJAVNOSTI V PROSTORU IN STAVBNE TIPOLOGIJE

Velikost GPS

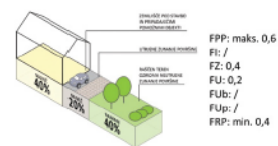
- Pri določitvi velikosti GPS se upoštevajo tip stavbe, načrtovana velikost stavbe in njenih pripadajočih pomožnih objektov, naravne in ustvarjene razmere v prostoru (npr. morfološki vzorec), orientacija, zagotavljanje odnikov od sosednjih objektov, požarna varnost, obstoječa parcelacija, predpisani faktorji ter zagotavljanje osvetlitve in osonečenosti.
- Pomemben dejavnik pri določanju velikosti GPS je zagotavljanje občutka zasebnosti, ki ga je pri tokovnem vzorcu zidave še posebej pomembno zagotavljati.
- Poleg prostora za stavbo in pripadajoče pomožne objekte je na GPS treba zagotoviti še: utrjene zunanje površine, namenjene prometnim, komunalnim in tehničnim površinam ter bivanju na prostem (npr. dostopi, poti, parkirišča, terasa), in raščni del (vrt, zelene površine). Pri načrtovanju velikosti in oblike zelenih površin je treba upoštevati njihovo večnamensko vlogo: bivanje na prostem, ponikanje biotske raznovrstnosti kakor tudi pridelavo zelenjave in sadja za lastne potrebe.
- Po velikosti izstopajoče so GPS vile, ki so večje od povprečja eno- in dvostanovanjskih stavb in morajo zato imeti velik delež zelenih površin na raščnem delu.
- Pri določanju velikosti GPS pri dvostanovanjskih stavbah je treba upoštevati še število parkirnih mest in delež zelenih in utrjenih zunanjih bivalnih površin na število stanovanj.

PRIPOROČENA VELIKOST GPS

- eno- ali dvostanovanjska stavba: najmanj 450,00 m²; vile: najmanj 800,00 m²;
- dvojček na lokaciji v prostorskem vozlišču: najmanj 250,00 m² in največ 450,00 m² na vsako enoto dvojčka; dvojček na lokaciji izven prostorskega vozlišča: najmanj 300,00 m² in največ 500,00 m² na vsako enoto dvojčka;
- največja velikost GPS za izračun faktorjev je 800,00 m².

Deleži površin GPS in faktorji izkoriščenosti

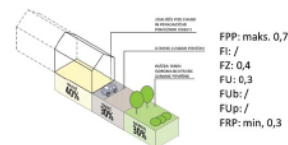
eno- in dvostanovanjska stavba v prostorskem vozlišču

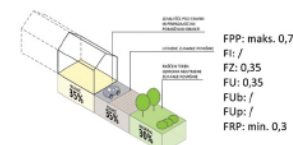
eno- in dvostanovanjska stavba izven prostorskega vozlišča

dvojček v prostorskem vozlišču

dvojček izven prostorskega vozlišča

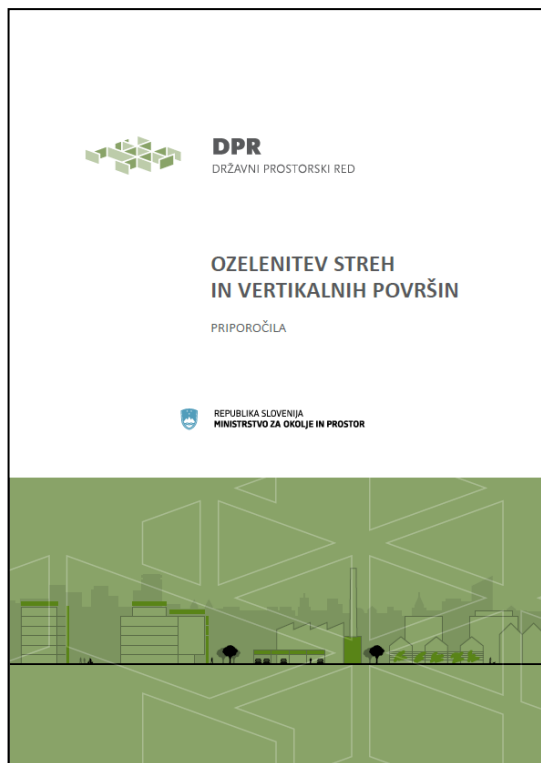

DPR
DRŽAVNI PROSTORSKI RED

Preporuke OZELENJAVANJE KROVOVA I VERTIKALNIH PLOHA

DPR
DRŽAVNI PROSTORSKI RED

- Objedinjavanje i ažuriranje terminologije
- Ima karakter preporuka
- Stručna podloga za dokumente prostornog uređenja
- Tipologija zelenih krovova i vertikalnih ploha
- Ozelenjavanje zelenih krovova i vertikalnih ploha

https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Dokumenti/Prostorski-red/Zelene_strehe.pdf

OZELENITEV STREH IN VERTIKALNIH POVRŠIN

Intenzivna - debeloslojna zelena streha

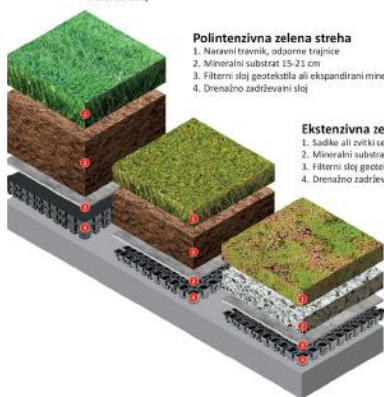
1. Takozvane, terase, naravni travnik, zelerica, večje trajnice, grmovnike in drevesa
2. Mineralni substrat 21-120 cm
3. Filterni sloj geotekstila ali ekspanzirani mineral
4. Drenažni sloj

Polintenzivna zelena streha

1. Naravni travnik, odsonne trajnice
2. Mineralni substrat 15-21 cm
3. Filterni sloj geotekstila ali ekspanzirani mineral
4. Drenažno zadrževalni sloj

Ekstenzivna zelena streha

1. Sadke ali zvitki sedumov
2. Mineralni substrat 1-15 cm
3. Filterni sloj geotekstila ali ekspanzirani mineral
4. Drenažno zadrževalni sloj

Slika 47: Prečni prerez plasti pri posameznih vrstah (debelinah) zelenih streh (Čufer, Ambrož, 2018)

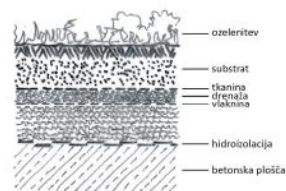
4.1.2 Vrste zelenih streh

Glede na vrsto in izvedbo vegetacijske plasti razlikujemo naslednje ozelenitve streh:

1. Ekstenzivna ozelenitev: vzdrževanja praktično ni. Nista potrebna košnja in zalivanja. Potrebna sta le občasen pregled strehe in enkrat na leto gnojenje. Zaradi majhne površinske teže omogoča tudi izvedbo ozelenitve streh z »lahko« podkonstrukcijo (trapezna pločevina, lesen opaž, OSB-plošče ipd.). To so ozelenitve z avtohtonimi samoraslimi rastlinami, kot so trave in sedumi, ki ne potrebujejo oskrbe in rastejo kot v naravi same od sebe. Uporabimo nizkorastoče rastline, ki prenašajo sušo in zmrzal, ko so nagelj, perunika, rman, netresk, sivka, bor, pušpan, trave, lahko celo kaktusi. Oskrba je potrebna samo v začetnem obdobju, dokler se rastline ne zarastejo. Primerna je tako za ravne strehe kot tudi za strehe z manjšim naklonom. Ekstenzivna streha je tudi streha, kjer so nameščeni kolektorji (sončne celice, fotovoltaika), kjer prav tako lahko ozelenimo tanek sloj substrata z rastlinami, ki prenašajo pomanjkanje vode, hranil, pa tudi svetlobe. Drenažni sloj in nasutje substrata znaša 1–15 cm.*

*Za slovensko klimo, ki velja za eno ostrejših klim, je za normalno preživetje rastlin pri ekstenzivni ozelenitvi priporočljivo vsaj 5-cm nasutje substrata.

OZELENJEVANJE STREH

Slika 48: Prečni prerez ekstenzivne ozelenitve strehe (Ribič, P., 2018)

Slika 49: Primer ekstenzivne ozelenitve (foto: Ribič, P., 2018)

Slika 50: Ekstenzivna, nagnjena zelena streha s travnimi rešetkami za utrjevanje oziroma zadrževanje substrata (foto: Čufer, T., 2017)

Slika 51: Ekstenzivna nagnjena zelena streha z zadrževalnimi prekatmi. Gyor (foto: Diadem, 2017)

DPR
DRŽAVNI PROSTORSKI RED

Prostorna agenda

DANI ARHITEKATA

2021

DPR
DRŽAVNI PROSTORSKI RED

Hvala na pažnji!

<https://www.gov.si teme/drzavni-prostorski-red/>

gp.mop@gov.si

jernej.cervek@gov.si